

Handläggare
Susanne Rydberg-Lif
Telefon: 0850805097**Till**
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2020-08-27

Motion av Peter Wallmark (SD) och Martin Westmont (SD) om att hänvisa till det kommunala självbestämmandet vid mottagande av nyanlända anvisade av regeringen

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Den 28 maj 2020 inkom en remiss från kommunstyrelsen gällande en motion om att hänvisa till det kommunala självbestämmandet vid mottagande av nyanlända anvisade av regeringen. Kommunernas mottagande är reglerat i lag och kan inte ogiltigförklaras, eller bortses från, med hänvisning till den kommunala självstyrelsen. Stockholms stad kan således inte besluta att hänvisa till det kommunala självstyret, för att inte, enligt motionärerna, tvingas ta emot fler nyanlända i rådande situation.

Bakgrund

Hösten 2006 tillsatte regeringen en expertgrupp med uppdrag att göra en samlad översyn av regeringsformen, den så kallade grundlagsutredningen (SOU 2007:93). Grundlagsutredningen skulle bland annat belysa innebörden av den kommunala självstyrelsen. Utredningen ledde till att ett särskilt kapitel om kommunerna, kapitel 14, infördes i regeringsformen med bestämmelser om att kommunerna sköter lokala och regionala angelägenheter av allmänt intresse och de angelägenheter som finns beslutat i lag. Lokala angelägenheter är exempelvis bostadsförsörjningen i kommunen och planeringen kring välfärdstjänster såsom skola, socialtjänst och äldreomsorg. Även kommunallagen (2017:725) och lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter reglerar hur angelägenheter av allmänt intresse, och som har anknytning till kommunens område eller kommunens medlemmar, får hanteras av kommuner. Den kommunala självstyrelsen kan aldrig vara total eftersom riksdagen avgränsar kommunernas uppgiftsområden genom lag.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för vuxna.

Ärendet

Den 28 maj 2020 inkom en remiss från kommunstyrelsen, gällande en motion om att hänvisa till det kommunala självbestämmandet vid mottagande av nyanlända anvisade av regeringen. Motionärerna Peter Wallmark (SD) och Martin Westmont (SD) skriver i motionen, att mottagandet av nyanlända inte har stått i proportion till vad kommunen mäktar med att ta hand om på grund av bostadsbrist och ansträngd välfärd. Motionärerna vill att Stockholms stad hänskjuter till regeringen, att staden inte har ekonomiska eller sociala resurser att ta emot fler individer som anvisats till kommunen med stöd av bosättningslagen.

Motionärerna anser vidare att politiker och tjänstemän lokalt har större insikt i verksamheten än vad man har på statlig nivå. Utifrån det kommunala självbestämmandet anser motionärerna att Stockholms stad själva ska bestämma volymen på mottagandet av nyanlända. Bosättningslagen går emot det kommunala självstyret. Kommunerna ska sköta lokala angelägenheter av allmänt intresse, med det kommunala självstyret som grund, och är suveräna att sköta den lokala verksamheten på egen hand.

Slutligen föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad hänvisar till det kommunala självstyret för att inte tvingas ta emot fler nyanlända i rådande situation.

Förvaltningens svar på remissen

Den kommunala självstyrelsen finns reglerat i en av Sveriges grundlagar- regeringsformen. Vad som menas med den kommunala självstyrelsen, då det gäller lokala angelägenheter av allmänt intresse, har diskuterats i Självstyrelsekommitténs rapport (SOU 1996:129) och i grundlagsutredningen (SOU 2007:93). Det som står klart är dock att den kommunala självstyrelsen inte kan bortse, eller ogiltigförklara, den lagstiftning som gäller inom området.

I lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning, den så kallade bosättningslagen, finns det reglerat att kommunen är skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Där finns även reglerat vilken hänsyn som ska tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättning, befolkningsstorlek, det sammantagna mottagandet av nyanlända och

ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen. I förordning (2016:40) om fördelning av anvisningar till kommuner finns närmare bestämmelser för hur många nyanlända Sverige ska ta emot per år.

Under år 2020 ska 7 100 nyanlända anvisas till Sveriges kommuner enligt bosättningslagen. Fördelningen på länsnivå, länstalet, fastställs av Migrationsverket på uppdrag av regeringen. Vidare fördelning mellan kommunerna, kommuntalet, inom länet beslutas av länsstyrelsen. Kommunernas mottagande är reglerat i lag och kan inte ogiltigförklaras, eller bortses från, med hänvisning till den kommunala självstyrelsen. Stockholms stad kan således inte besluta att hänvisa till det kommunala självstyret, för att inte, enligt motionärerna, tvingas ta emot fler nyanlända i rådande situation.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Fredrik Skoglund
Avdelningschef

Bilagor

1. Motion av Peter Wallmark (SD) och Martin Westmont (SD) om att hänvisa till det kommunala självbestämmandet vid mottagande av nyanlända anvisade av regeringen.
2. Remissbrev kommunstyrelsen, 2020-05-28

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2020-08-04
Fredrik Skoglund, Avdelningschef	2020-08-04